

výtěžky zamýšlí zasáhnouti vymáhající věřitelka vnucenou správou. Otázka, které výtěžky spadají do podstaty vnucené správy, jest otázkou rozsahu a vedení vnucené správy a lze ji řešiti až v pravoplatně zahájeném exekučním řízení a v řízení rozvrhovém, jak je patrné z §§ 114 až 129 ex. ř., nikoliv již při rozhodování o návrhu na povolení vnucené správy. Rovněž není překážkou povolení exekuce vnucenou správou, že část vymáhaných úroků starších tří let není prý již kryta jistotou pro vedlejší závazky, poněvadž prý jest jistota vyčerpána starší úrokovou pohledávkou, neboť tu jde o otázku, která patří až do rozvrhového řízení (§ 128, odst. 4 a 216, odst. 2, ex. ř.). Není tedy překážky proti povolení vnucené správy na nemovitosti Vojtěcha L., a bylo proto vyhověno důvodnému dovolacímu rekursu ve věci hlavní. Vyřízení rekursu Dr. Karla M. K. do výroku o útratách exekučního návrhu 804 Kč 90 h bylo vyhrazeno rekursnímu soudu, poněvadž ten, vycházející z jiného právního názoru, nerozhodl o rekursu v té příčině.

Čís. 16359.

Pozbylo-li odbytné, složené před válkou nemanželským otcem, pro změnu hospodářských poměrů svého účelu, takže již nemohlo stačiti k úhradě nákladů na výchovu a výživu, nevylučuje složení odbytného, aby se ten, kdo opatroval výživu a výchovu dítěte, domáhal na otci náhrady (§ 1042 obč. zák.), když částka odbytného nebyla vyčerpána, nýbrž vydána po nabytí zletilosti nemanželskému dítěti.

Pro nárok třetí osoby na náhradu, jsou-li tu jinak její předpoklady (§ 1042 obč. zák.), nerozhoduje, že zákonný zástupce nezletilcův nezakročil proti nemanželskému otci o placení výživného.

(Rozh. ze dne 6. října 1937, Rv I 363/36.)

Srov. rozh. č. 4213, 5988, 6603, 15027 Sb. n. s.

Žalovaný nemanželský otec Jarmily B. uzavřel v roce 1911 smír, poručenským soudem schválený, podle něhož složil jednou provždy pro tehdy nezletilou Jarmilu B. 1.500 K. Tvrdě, že se s nemanželskou matkou Marií B. oženil a poskytoval její nemanželské dceři Jarmile B. až do jejich 18 let výživu, ač podle zákona byl k tomu zavázán žalovaný, domáhá se žalobce na žalovaném žalobou, podanou v roce 1935, zaplacení 25.550 Kč s příslušenstvím z důvodu náhrady nákladů (§ 1042 obč. zák.). N i ž š í s o u d y zamítly žalobu.

N e j v y š š í s o u d uložil soudu první stolice, aby o věci dále jednal a znovu rozhodl.

D ů v o d y:

Námítka promlčení není odůvodněna, neboť jde o náhradní nárok na vynaloženou výživu (§ 1042 obč. zák.), a takový nárok se nepromlčuje ve třech letech, nýbrž ve všeobecné třicetileté promlčecí lhůtě (srov.

rozh. č. 16072 Sb. n. s.). Také neobstojí druhý důvod, z kterého nižší soudy zamítly žalobu, že totiž žalovaný složil jednou provždy pro nezletilou Jarmilu B.-Ch. odbytné 1.500 K, což bylo schváleno usnesením poručenského soudu ze dne 21. prosince 1911, č. j. P 244/21—18, že po něm nikdy nebylo více žádáno a že vklad ve zbytkové částce 1.365 Kč zůstal pro nezletilou uložen u soudu a byl jí po nabytí zletilosti vydán, takže prý tím žalovaný splnil svou zákonnou povinnost. Odbytné bylo složeno v době, kdy nikdo ze zúčastněných nemohl předvídati, že vypukne válka a že se poměry hospodářské podstatně změní. Nemůže být pochyby, že se poměry od čtvrtého roku dítky, t. j. od roku 1915, od kteréžto doby žalobce požaduje náhradu, podstatně změnily, takže odbytné 1.500 K při znehodnocení měny a při nastalé drahotě nemohlo naprosto vyhovět již svému účelu, aby totiž tvořilo fond k uhrazení výživy a výchovy dítky. Odbytné se stalo téměř úplně bezcenným a podle zásady vyslovené a blíže odůvodněné v plen. rozh. č. 4213 Sb. n. s. vznikla pro žalovaného povinnost, aby ještě před vyčerpáním odbytného přispíval na výživu a výchovu dítky podle své hospodářské možnosti. Poručenstvo dítky by bylo bývalo oprávněno domáhati se placení výživného podle § 166 obč. zák. I když tak neučinilo, nemění to nic na skutečnosti, že žalovaný, když přes podstatnou změnu poměrů válkou nepřispíval na výživu a výchovu nezletilé Jarmily B.-ch., nesplnil svou zákonnou povinnost, uloženou mu § 166 obč. zák. Opatřoval-li žalobce výživu dítky od jeho čtvrtého roku až do té doby, kdy se mohlo samo vyživovati, tedy učinil náklad, který podle zákona měl hraditi žalovaný, a má podle § 1042 obč. zák. nárok na jeho náhradu žalovaným, činil-li jej v předpokladu, že jej bude žádati na nemanželském otci. Ovšem že se při tom předpokládá zavazovací úmysl na straně toho, kdo činí náklad, k němuž je jiný povinen, a důkaz opaku náleží odpůrci (srov. rozh. č. 5988 Sb. n. s.). Tato otázka musí proto býti vyjasněna, zejména hledíc i na nastalou adopci. Stejně musí býti vyšetřena další otázka, po kterou dobu byl žalovaný povinen přispívat na výživné nezletilé Jarmily B.-Ch., a dále, jaká výše výživného byla přiměřená jeho možnostem v té které době, a konečně pokud mohla býti výživa uhrazena ze složeného odbytného.

Čís. 16360.

Ústní mimosoudní poslední pořizení (§ 585 obč. zák.).

Pro posouzení otázky, zda se pořizovatelovo ústní prohlášení poslední vůle stalo ve vážném úmyslu ustanoviti určitou osobu dědicem (animo testandi), či nikoli (animo narrandi), jest důležité, jak jeho projev chápali svědci posledního pořizení.

K dožádání svědků poslední vůle se nevyžaduje zvláštní forma a není třeba, aby přítomnost svědků a zůstavitele byla důsledkem jeho pozvání, nýbrž je nutné jen, aby pořizovatel byl proniknut vůlí a vědomím,